

Výuka bude probíhat jako **psychodidaktický seminář** se zaměřením na vybrané sociálně patologické jevy. Vybrané téma (z témat 1. až 5.) zpracujete DIDAKTICKY, tj. provedete to, čemu se říká "**didaktická transformace tématu**". Cílovou skupinou budou vaši spolužáci, tzn. vaše věková skupina a hlavně - budoucí učitelé! Ty budete VYUČOVAT, tedy povedete (ve dvojici, popř. trojici) sami jeden (online) seminář. Vaše vystoupení "v roli učitele" by mělo být cca 40 - 50 minutové, aby byl dostatek prostoru na cennou zpětnou vazbu od spolužáků a také na mé reflexe v rámci supervize (samozřejmě supervize laskavé a přátelské:)

Celá výuka bude probíhat online prostřednictvím aplikace MS TEAMS ([ZDE](#) je odkaz na příslušný tým). Pro vás to znamená, že didaktickou transformaci budete muset promyslet tak, aby pro vaše „žáčky“ (=spolužáky, které budete učit) byla co nejpřínosnější i v online prostředí. Můžete svoje spolužáky aktivně zapojit (velmi doporučuji [tuto skvělou inspiraci](#)), můžete použít/sdílet jakýkoli materiál, např. videa, nad kterými pak např. můžete vést diskusi atp. Pokuste se didakticky zpracovat téma tak, aby bylo – v tom nejlepší slova smyslu – atraktivní, zajímavé a přínosné, a to i v online podobě.

Obecné téma prolínající témata o závislosti: 1., 2., 3.:

Návykové chování a závislost, základní pojmy, rizikové a protektivní faktory závislosti, různé etiologické pohledy na závislosti, vývojově psychologické aspekty, různé formy návykového chování.

1. Alkoholová závislost, její rizikové faktory, vývoj závislosti na alkoholu, typy alkoholismu, psychické a sociální důsledky závislosti na alkoholu. Alkoholová závislost a (versus) reklama. Alkoholismus v souvislosti s rodinou (jak orientační, tak prokreační). Alkohol a agrese. Prevence alkoholové závislosti (možnosti učitele VKZ).

2. Závislost na nealkoholových drogách, její rizikové faktory, vznik a vývoj závislosti, charakteristické projevy abúzu různých nealkoholových drog, psychické a sociální důsledky drogové závislosti. Drogová závislost v souvislosti s rodinou (jak orientační, tak prokreační). Drogy a agrese. Prevence drogové závislosti (možnosti učitele VKZ).

3. Nelátkové závislosti. Novodobé závislosti (PC, internet, sociální sítě, online hry, nakupování atp.). Patologické hráčství, rizikové faktory, vznik, vývoj a sociální důsledky hráčské závislosti. Prevence hráčství (možnosti učitele VKZ). Závislost na sektě a psychická manipulace, vznik a vývoj závislosti na sektě, techniky psychické manipulace. Odchod ze sekty. Prevence závislosti na sektě (možnosti učitele VKZ).

Obecné téma prolínající témata o agresivitě: 4., 5.:

Agrese, agresivita, násilné chování, biologické a psychosociální aspekty lidské agrese, náhylnost k agresí, sociální učení a agrese, vliv médií na agresí, traumatizace násilím a její následky, zvládnání agrese.

4. Agresivita v rodině. Asymetrická agrese a její hlubší psychologické souvislosti, typy týrání dětí, děti v rizikovém postavení, sexuální trauma u dětí, syndrom CAN, násilí mezi dospělými členy rodiny. Nebezpečí „označkování“ lidí týraných, zneužívaných, zanedbávaných v dětství, význam reflexe „osobního příběhu“ pro reparaci následků a pro vyrovnání se s traumatem, prevence násilí v rodině (specifické možnosti učitele VKZ).

5. Agresivita ve školním prostředí. Šikanování ve školní třídě (event. vrstevnické skupině), psychologické souvislosti a skupinová dynamika šikanování, rizikové osobnostní faktory agresorů, mnohostranné následky šikanování ve třídě (nejen u obětí), zvládnání (diagnóza, zásah) a prevence šikanování (specifické možnosti učitele VKZ).

Téma možnosti pomoci, prolínající všechna uvedená témata:

*Odborná pomoc dítěti či mladému člověku v krizi, **instituce pomáhající dětem v krizových situacích**, možnosti spolupráce učitele s těmito institucemi.*

HARMONOGRAM pro JS 2021

Termín	dvojice/trojice	Téma č.
16. března	Silvia, Anežka, Alžběta	3.
30. března	Michal, Dorotka, Eliška	1.
13. dubna	Tomáš, Anička	2.
27. dubna	Štěpánka, Míša	4.
4. května	Lukáš, Antonín	5.

VELMI DOPORUČENÁ LITERATURA:

Adler,A.: Psychologie dětí | Bartlová,S.: Sociální patologie | Bergeret,J.: Toxikomanie a osobnost | Běťák,L.,Ferberová,R.,Plocek,K.,Skácelová,L.: Prevence sociálně patologických jevů ve škole | Čermák, I.: Dětská agrese | Čermák, I.: Lidská agrese a její souvislosti | Elliotová, M.: Jak ochránit své dítě | Fontana,D.: Psychologie ve školní praxi | Gjuričová,Š.,Kocourková,J.,Koutek,J.: Podoby násilí v rodině Heidbrink,H.: Psychologie morálního vývoje | Heller,J.,Pecinová,O. a kol.: Závislost známá neznámá | Hillman,J.: Duše a sebevražda | Jedlička,R.,Koťa,J.: Analýza a prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže | Kastová,V.: Krize a tvořivý přístup k ní | Klimpl,P.: Psychická krize a intervence v lékařské ordinaci | Kolář,M.: Bolest šikanování | Koudelková,A.: Psychologické otázky delikvence | Křivohlavý: Psychologie zdraví | Langmeier,J., Matějček,Z.: Psychická deprivace v dětství | Marhounová,J.,Nešpor,K.: Alkoholici, feťáci a gambleři | Matoušek,O.: Rodina jako instituce a vztahová síť | Mečíř,J.: Zneužívání alkoholu a nealk. drog u mládeže | Mikota,V.: O ovlivňování duševních chorob | Millerová,A.: Dětství je drama | Mufsonová,S.,Kranzová,R.: O týrání a zneužívání | Mühlpachr,P.: Sociální patologie | Nešpor,K.,Csémy,L.,Pernicová,H.: Prevence problémů působených návykovými látkami na školách | Nešpor,K.: Návykové chování a závislost | Pernerová,R.A.: Tabu v rodinné komunikaci | Porterfieldová,K.M.: Jak se vyrovnat s následky traumatu | Porterfieldová,K.M.: O sektách | Pöthe,P.: Dítě v ohrožení | Presl,J.: Drogová závislost | Říčan,P.,Pithartová,D.: Krotíme obrazovku | Říčan,P.: Agresivita a šikana mezi dětmi | Skála,J. a kol.: Závislost na alkoholu a jiných drogách | Skála,J.: ... až na dno? | Sournia,J.Ch.: Dějiny pijáctví | Šišková,T.,ed.: Výchova k toleranci a proti rasismu | Vágnerová,M.: Psychopatologie pro pomáhající profese | Vizinová,D.,Preiss,M.: Psychické trauma a jeho terapie | Vojtík,V., Machová,J., Břicháček,V.: Poruchy vývoje dětí a mladistvých | Vymětal,J.: Duševní krize a psychoterapie